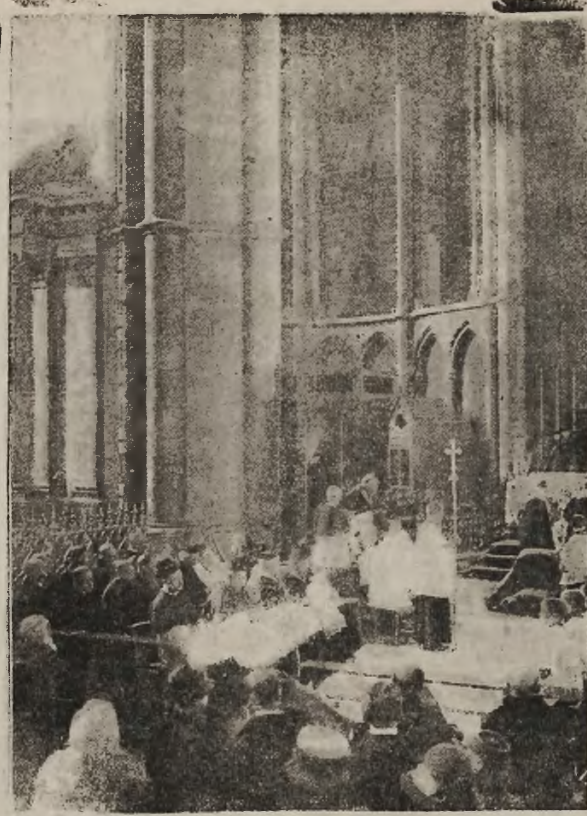


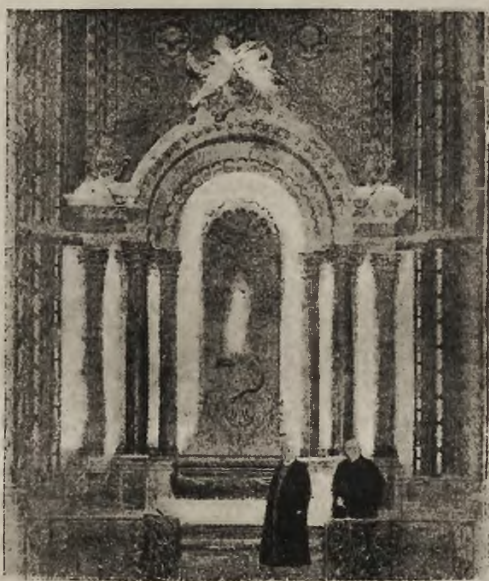
Odbudowa katedry w Reims : Prace restauracyjne około kaplicy Panny Maryi w katedrze w Reims ; W głębi, na przodzie ołtarz główny.



Odbudowa katedry w Reims : Uroczyste nabożeństwo w dniu otwarcia kaplicy Panny Maryi.

## Odbudowa katedry w Reims.

W połowie lipca 1917 roku zdawało się, że po długiej przerwie wojennej znowu zostaną otwarte bramy katedry w Reims, zdawało się, że ten cenny zabytek architektury i sztuki, budowanej przez pokolenia i pokolenia, który Napoleon nazwał siódmym cudem świata, oszczędzi zawierucha bitew i pożarów, zdawało się... gdy znowu banda Hunnów, Niemców, nie umiejących uszanować i ten wspólny skarb duchowny całego świata, rozpoczęła nowe walki, w których rozpoczęto bombardowanie katedry. Praca wieków zmieniła się w gruzy, pożar i ruiny nie tknęły zaledwie części katedry. Względnie niezniszczoną pozostała część północna, a mianowicie kaplica Panny Maryi i dwie kaplice sąsiednie. Dzięki wyjątkowej pracy i hojniełożonemu funduszom, gorliwej opiece państwa i Towarzystwa miłośników katedry w Reims, a także ubogiej, ale ile sił starczącej pracy wiernych, odbudowa, choć tej części postępowała szybkim krokiem i prowizorycznie została skończona. Kaplicę tę oddzielone murem od reszty katedry,



Odbudowa katedry w Reims : Główny ołtarz Panny Maryi.

nastawiono organy i w ten sposób powstał nowy kościół. Rzucono następnie na ściany kilka malowideł, aby pustą nową kościoła cokolwiek wypełnić, ale gdzie się tylko obrócić, wszędzie się spotyka smutny obraz zniszczenia; gdzieś widać walać się jeszcze resztki omurowania, albo ściany wyglądają oczami białego wapna. Próżno szukać dawniej stawianych posągów, zniknęły bądź to wywiezione jeszcze nie sprowadzono, bądź też niektóre zniszczyły niemieckie pociski armatnie.

Wbrew doniesieniom dzienników francuskich Mszy pasterkowej nie odprawiano. W dzień świąt odbyła się pierwsza Msza o godzinie 6 minut 30 rano. Ale oficjalną Mszę, zainaugurowaną z powodu otwarcia kaplicy po jej restauracji o godzinie 10 minut 30 odprawił ks. Neveux przy asystencji kardynała Luçon. Świąteczne śpiewy liturgicznie ograniczone do kilku melodii gregoriańskich i skromnej muzyki polifonicznej, którą zainicjowało kilku amatorów. Była to chwila głębokiego nastroju i bolesnych wspomnień.



Odbudowa katedry w Reims : Katedra zawalona gruzami, których usunięcie jest pierwszym zadaniem konserwatorów.



Odbudowa katedry w Reims : Rusztowania w katedrze w Reims, w czasie robót restauracyjnych.